

oktobris
'98.

Burtnieku pagasta izdevums

Aicinām piedalīties Latvijas proklamēšanas
80.gadadienai veltītajā sarīkojumā

«IR LATVIJA MŪSU»

Burtnieku kultūras namā
17.novembrī pl.19⁰⁰.

Pl.22⁰⁰ SVĒTKU BALLE.
Muzicēs «Aizmirstie vārdi».

Latvijas novembris
Rotaļot grib,
Sarkanbalts karogs
Viesuļos zib.
Tauta kad aprimst
Kā šalkojošs sils,
Klusa un balta
Tad paceļas pils.
Brīvība baltā
Kā roze zied,
Negaisos gūtu
To sargājiet!

(J.Akuraters.)

Burtnieku pagasta padomes sēdē

21.10.1998

Piedalījās visi deputāti.

1. G.Daļecka iepazīstināja ar LR proklamēšanas 80.gadadienai veltītā pasākuma norisi 17.novembrī, kultūras namā. Lēma par tradicionālo stafetes skrējieni 11.novembrī - Lāčplēša dienā.

2. Nolēma, ka par apkuri 1998./99.gada apkures sezonā no bij. centra skolas kurtuves jāmaksā Ls 0.34/m², siltais ūdens - Ls 1.50 no cilvēka. Parādniekiem siltais ūdens tiks atslēgts.

Malku iepirks:

- no parādniekiem par Ls 3.20/m³,

- no pārējiem piegādātājiem - Ls 3.50/m³,

- no juridiskām personām - Ls 3.60 + PVN.

3. Pieņēma darbā kurinātājus - Stepanu Verbiču, Sergeju Šarovu.

4. Apstiprināja zemes nomas līgumus.

5. Mainīja īpašuma nosaukumu «Plūdoņi» uz «Irbēni».

6. Piešķīra līdzekļus:

- dambretes turnīram 31.10.98.,

- volejbolistu starptautiskajām sacensībām Somijā,

- «Rudens kauss - 98» volejbolā 24.10.98.

7. Lēma par pabalstiem.

Par ceļa izdevumiem skolniekiem - ja komunālo maksājumu parādnieki līdz 31.12.98. samaksās parādu, tad ceļa izdevumus viņu bērniem - skolēniem atmaksās, rēķinot no 01.09.98.

8. Burtnieku pagasta padomes priekšsēdētājs no 1. līdz 15.novembrim būs atvaļinājumā.

9. Nolēma uzaicināt suņu ķērājus no Valmieras klaiņojošo suņu izķeršanai.

Sunīša pazušanas gadījumā zvaniet - 32093. Sargājiet savus mīļus!

Latvijai - 80

Pirms 10 gadiem - 1988.gads

- 11.XI Ēvalds Valters un Alberts Bels Rīgas pils Svētā gara tornī paceļ nacionālo karogu. Pirmo reizi pēckara gados tiek atzīmēta Lāčplēša diena.
- 18.XI Pirmo reizi kopš 1939.gada atklāti tiek svinēta Latvijas valsts proklamēšanas diena. Pie Brīvības pieminekļa notiek tautas manifestācija.
- 10. - 11.XII Latvijas tautu forums.

(No grāmatas «Latvija. Notikumu hronika 1985. - 1996.»)

Piemineklim Burtniekos - 60

Tuvojās 11.novembris - Lāčplēša diena un 18.novembris - Latvijas valsts neatkarības proklamēšanas diena. Gadu vēji aizvētījuši atmiņas par šīm dienām, jo Latvijas brīvvalstī paguvu nodzīvot tikai 11 gadus. Atceros 15.maija svinības Liepājā, kad mani tur uzrunāja pats valsts prezidents K.Ulmanis. Bet labā atmiņā ir trešais Atmodas laiks un 18.novembris 1987.gadā.

Pēc tā sauktajiem «kalendāra nemieriem» 1987.g. 23.augustā valstī drošības iestādes tuvojošos 18.novembri sagaidīja pastiprinātas gatavības pakāpē, paredzot plašākas tautas aktivitātes. Arī Burtniekos zināja vai saprata, ka būs varas iestāžu uzraudzība vietās, kur iespējamas ļaužu «pretvalstiskas» darbības. Drošības apsvērumu dēļ izvēlējās 17.novembra vakaru, lai noliktu skaistu kallas ziedu pie pieminekļa kritušajiem brīvības cīnītājiem Burtniekos. 18.novembra rītā ziedus tur nolika arī vetārsts Ā.Varlavāns (vēlāk TF Burtnieku nodaļas priekšsēdētājs). Kā pēc tam dzirdēju, zaldāti pie pieminekļa esot atbraukuši naktī, bet, tā kā viss bijis klusu, pēc laiciņa aizbraukuši. Vēlāk, jau dienā, pie pieminekļa paskatīties atbraucis ciema padomes priekšsēdētājs Arvīds Židovs, bet ziedus nav aizticis. Viņam zvanijuši no rajona partijas komitejas un vaicājuši, vai ziedi nolikti. Uz to Židovs atbildējis, ka esot nolikti.

Tas arī bija viss par tā gada 18.novembra notikumu Burtniekos. Izmantojot iespēju, gribu pastāstīt tuvāk par minēto pieminekli pie Burtnieku baznīcas.

Burtniecīši var būt lepni, ka viņiem ir tāds piemineklis. Šādas nozīmes piemiņas

zīmes Latvijas atbrīvotājiem Valmieras rajonā ir četras: Mazsalacā, divas Rūjienā un Burtniekos. Šie pieminekļi nav saistīti ar apbedījumiem.

Burtniecīšiem jāpateicas Aizsargu organizācijas Burtnieku, Jaunburtnieku un Rencēnu pagastu nodaļām, pēc kuru iniciatīvas no ļaužu ziedojumiem izveidoja un uzstādīja tēlnieka Nikolaja Maulica veidoto pieminekli, veltītu I pasaules karā un Latvijas atbrīvošanās cīņās kritušajiem minēto triju pagastu dēļiem.

Pieminekļa svinīga atklāšana notika 1937.gada 15.augustā, piedaloties valdības un Aizsargu organizācijas pārstāvjiem. Svinīgo sarīkojumu tautas namā kuplināja operas soliste Vilma Briede un pianists Oļģerts Kreišmanis (vēlāk pazīstamu leģionāru dziesmu autors), un aizsargu koris.

Piemineklim apkārt iestādīja ozoliņus, izveidojot t.s. Varoņu birzi, kuru norobežoja liepiņu dzīvžogs. 1940.gadā, daļot zemi jaunajiem darba zemniekiem, jaunā vara kādam iedalīja zemi - birzi ar iestādītajiem kociņiem - lai izraujot, kamēr vēl mazi. Zemnieks tomēr bija tik saprātīgs, ka šādu grēka darbu nedarīja.

Padomju varas gados piemineklis tika ārēji aizmirsts - celiņi aizauga, dzīvžogs nekopts izpletās un nosedza pieminekli skatieniem. Neviens tajos laikos arī neuzdrošinājās šo vietu kopt - tādi bija laiki. Bet bija cilvēki, kuri nebaidījās. Tautskolotājs Jānis Bikše bija viens no tiem, kas gribēja, lai Varoņu birzī būtu kaut minimāla kārtība. 70-to gadu sākumā viņš lūdza Žana onkuli (Jānis Devīts), lai apzāgē pārmērīgi izaugušo dzīvžogu. Darbs tika izpildīts ar lielu precizitāti.

Pēc Žaņa onkuļa aiziešanas no šīs dzīves, skolotājs Bikše lūdza Burtnieku padomju saimniecības daļdarznieces Zentas Skrastiņas palīdzību birzs apkopšanā, pie viena arī brīdinot, ka piemineklis «ir aizliegts». Pēc Zentas lūguma A.Norlinds apzāgēja jau ozolu zarus sasniegušās liepiņas.

Tomēr nebija gluži tā, ka piemineklis aizmirsts stāvēja, pārauguša dzīvzoga noēnots. Neapstrīdams ir fakts, ka 70-to gadu sākumā bijušas runas par pieminekļa likvidēšanu. To apstiprina tā laika dažu deputātu atmiņas. Tiesa, nekad nekāds rakstisks lēmums neesot pieņemts, bet izpildkomitejas sēdē par pieminekli ticis runāts kā par buržuāzisko laiku simbolu, vienlaikus atzīstot tā estētisko vērtību. Var noprast, ka ciema pr-tājs A.Židovs šo likvidēšanas jautājumu diplomātiski apgājis. Jādomā, ka pr-tājs sapratis rīcības nopietnību un sekas. Secinājums, ka spiediens «no augšas» ir bijis, vislabāk atklājies kādā sarunā ģimenē, kur Židovs teicis, ka, ja viņš nebūtu cīnījies, pieminekļa vietā būtu tukša vieta. Pats par sevi saprotams, ka ciema priekšniekam bija sakāms pēdējais, noteicošais vārds. Kāds tas bija, ir šodien redzams. Kā atcerējās J.Bikše, vēlāk «biedri» ierosinājuši, lai izkaļ uzrakstus pieminekli. Aizbildinoties ar instrumentu un meistarū trūkumu, tika «vilīts» laiks, līdz «pieminekļa problēma» «biedriem» pamazām aizmirsās vai arī nešķita aktuāla.

80-to gadu sākumā, kad ideoloģiskā gaisotne okupētajā Latvijā kļuva mazliet brīvāka, pieminekļa un tā apkārtnes apkopšanu uzņēmās Burtnieku dārzkopju - biškopju biedrības dalībnieki.

80-to gadu vidū tika kapitāli apzāgēts liepiņu dzīvzogs, atjaunoti celiņi uz un ap pieminekli, iestādītas piramidālās tūjas un ziedi ap pieminekli, nolīmeņotas sala izžodzītās kāpnes. Tādējādi pēc pirmās lielās Burtnieku baznīcas atjaunošanas talkas 1988.gadā tās dalībnieki ar ziediem un karogu varēja aiziet uz jau daudz maz sakopto pieminekli, godinot kritušos novada dēlus.

Par ziediem runājot, jāsaka, ka cilvēki pieminekli maz atceras. Tā tas bija padomju laikos, ko vēl varēja saprast, bet, diemžēl, arī mūsdienās nekas daudz nemainās. Kapu un baznīcas svētku reizēs visapkārt un netālu ziedu bagātība, bet Mātes tēls pieminekli skumst... Uz tā akmens pamata vienīgi Martas tantes (M.Devīte) un vēl kāda cita noliktie ziedi.

Šobrīd pieminekļa apkopšanu savā pārziņā pārņēmusi Burtnieku draudze. Tā kā, laikam ritot, talkotgribētāju kļūst mazāk, aicināju palīgos Burtnieku Ausekļa vidusskolu. Direktora Ulda Millera labvēlīgas attieksmes rezultātā izveidojusies un par tradīciju kļuvusi sadarbība, kurā skolēni palīdz Varoņu birzes sakopšanā.

Šovasar materiālu atbalstu neatteica Valmieras ceļu daļas vadība, atļaujot paņemt šķembas pieminekļa celiņu seguma atjaunošanai.

Nu jau vairākus gadus Burtnieku Ausekļa vidusskolai par tradīciju kļuvuši ikgadējie stafetes skrējieni Lāčplēša dienā (11.novembrī) pa maršrutu Ausekļa skola - piemineklis. Šos skrējienu veiksmīgi organizē skolas vadība un fizikultūras skolotājs Guntars Krūmiņš, iesaistot šajā jaunatnes patriotiskās audzināšanas pasākumā, arī kaimiņu skolas. Mūsdienu jaunatnei, manuprāt, patriotisma pietrūkst. Patriotisms nav tikai dzimtenes mīlestība, bet arī gudrības, drosmes un spēka apliecinājums.

Neaizmirsīsim, ka bez šo cilvēku, kuru vārdi iemūžināti piemiņas akmenī, un daudzu citu upuriem nebūtu neatkarīgas Latvijas valsts. Tas jāzina esošajai un nākamajām paaudzēm, un tām jāsaka, ka atbrīvošanās cīņu piemiņas zīmes (pieminekļi) ir tautas svētvietas.

Raksts iecerēts kā vēsturisks atskats uz pieminekli kritušajiem Latvijas atbrīvotājiem Burtniekos tā 61 gada mūžā un par godu Latvijas valsts 80.gadadienai.

Edmunds Ozoliņš
1998.gada 30.oktobrī.

LTF 10 gadi

Latvijas Tautas fronte (LTF) kā politiska organizācija vairs nepastāv, bet tā pastāv kā garīga realitāte. To apstiprināja LTF 10 gadu jubilejas konference Rīgā, Kongresu namā š.g. 10.oktobrī. Konference notika tajā pašā zālē, kur dibināšanas kongress 1988.g. 8. - 10.oktobrī. Aicināti bija visu LTF kongresu delegāti. Konferencē darbu vadīja bijušie LTF priekšsēdētāji - D.Īvāns, R.Ražuks, U.Augstkalns. 16 nolasītajos referātos tika atsaukta atmiņā visa LTF darbība. Referātu tēmas: «Tautas fronte - Kompartijas lolojums vai tautas alkas pēc neatkarības»; «LTF dibināšanas kongresa sagatavošana un norise»; «PSRS Tautas deputātu kongress un Latvijas deputātu politiskās aktivitātes»; «LTF 31.maija aicinājums»; «LTF 2.kongress»; «Pašvaldību un Augstākās padomes vēlēšanas»; «4.maija deklarācija»; «Divas varas»; «Janvāra barikādes»; «Marta referendum»; «LTF un tautsaimniecības reformas»; «LTF vēsturiskā misija»; «Trešā atmoda Latvijas vēsturē»; «Trešā atmoda un masu mediji». Konferencē tika pieņemta rezolūcija, kurā aicina Saeimu ar likumu noteikt:

- 1) 4.maijs ir svinama diena - Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas svētki;
- 2) 8.oktobris ir LTF dibināšanas atceres diena.

Visi konferences dalībnieki saņēma LTF jubilejai veltītu grāmatu un tikās ar Valsts Prezidentu. Visi bija vienprātīgi, ka vētrainais, sarežģītais un skaistais neatkarības atjaunošanas laiks ar LTF un mūsu katra darbu tajā nedrīkst tikt nodots aizmirstībai. Tādēļ tiek veidots Tautas frontes muzejs Vecpilsētas ielā 13/15, un visi ir aicināti iesniegt muzejam materiālus.

Konferencē runāja par to, ka LTF uzvarēja 3 vēlēšanās (PSRS AP, pašvaldību un Latvijas PSR AP) un referendumā par Latvijas neatkarību, neskatoties uz to, ka vēlēšanās piedalījās visi iedzīvotāji un vēl okupācijas armijas karavīri, savāca 1 miljonu parakstu pret jaunu PSRS līgumu. LTF pēc tās dibināšanas kongresa bija vairāk kā 200 000 dalībnieku. Trešā atmoda faktiski iesākās Liepājā ar grupu «Helsinki - 86». Pirmā (vēl neatļautā) ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa notika 1987.gada 14.jūnijā. Sākot ar 1988.gada 25.martu manifestācijās sāka iesaistīties radošā inteliģence, panākot atļauju nolikt ziedus Brāļu kapos. Radošo savienību plēnumš 1988.g. 2.06. tautas aktivitāti pacēla augstākā līmenī. Jau šai plēnumā Viktors

Avotiņš gribēja izplatīt aicinājumu dibināt LTF, bet netika atbalstīts. Šo aicinājumu jūlijā publicēja «Padomju Jaunatne». Pirmā LTF atbalsta grupa nodibinājās Jelgavā, un pirms kongresa jau bija 2300 grupu. Trīs LTF dibināšanas kongresa dienas satricināja Latviju. Pirmajā kongresā, protams, vēl nevarēja tieši iestāties par Latvijas neatkarību. Pirmā programma bija demokrātiskā sociālisma un tirgus ekonomikas sajaukums. LTF 31.maija aicinājums nāca 7 mēnešus pēc dibināšanas kongresa, un tas bija LTF jaunā kursa uz Latvijas neatkarību sākums, kuru pieņēma 2.kongresā. Pirms PSRS Augstākās Padomes vēlēšanām daži uzskatīja, ka nav lietderīgi tajās piedalīties, bet bija vērts piedalīties, jo mūsu deputāti Maskavā pierādīja, ka Baltija ir okupēta. Līdz 1991.g. augusta pučam Latvijā pastāvēja divas varas, un turpinājās LTF cīņa ar Kompartiju. Runāts tika par to, ka jāveic īpašs pētījums par Pilsoņu Kongresa (PK) destruktīvo darbību. PK bija iecerēts kā rezerves ceļš uz Latvijas neatkarību, bet bieži tā darbība sakrita ar Kompartijas un Interfrontes nostājām. PK aicināja boikotēt Augstākās Padomes vēlēšanas, referendumu par neatkarību, izsmēja barikāžu aizstāvjus, pieprasīja Latvijas AP, kurā bija absolūts vairākums LTF deputātu, atkāpties un nodot varu PK. Tādi PK līderi kā M.Grīnblats, A.Jirgens, Ē.Vēbers izstājās no LTF. Pats sarežģītākais bija 1991.gads, janvārī Latvijā un augustā Maskavā izšķīrās Latvijas neatkarības liktenis. Jau 2.01. OMON ieņēma Preses namu, tad sekoja asiņainie notikumi Lietuvā 13.01. un LTF organizētā manifestācija Daugavmalā, kurā piedalījās pusmiljons cilvēku, un tūlīt sākās barikāžu būvēšana. 20.janvārī OMON uzbruka Iekšlietu ministrijai. 3.marta Referendumā piedalījās 87,5% Latvijas iedzīvotāju, no kuriem 73,7% nobalsoja par neatkarību, neskatoties uz slikto etnisko sastāvu. Runājot par tautsaimniecību, J.Kinna godprātīgi atzina, ka nav pareizi notikusi pārstrādes uzņēmumu privatizācija - tie nokļuvuši privātās rokās, nevis zemnieku kooperācijas rīcībā. Mācītājs Juris Rubenis teica: «LTF pārmēt uzdevumus, kurus tā nespēja veikt. Lielākā daļa latviešu sākumā bija ar mieru iesaistīties tikai mērenā kustībā. LTF palīdzēja mums iegūt brīvu valsti un iespējas. Tas bija skaists laiks, kuram bija jābeidzas tāpat kā jaunībai un pirmajai mīlestībai. LTF nevarēja ilgāk pastāvēt kā iekārtu maiņas laiku.»

Valmieras rajonā pirmā LTF grupa nodibinājās 1988.gada septembrī Burtņiekos. Ir dzirdētas runas, ka TF organizēja Kompartija, bet tā nav taisnība. Kompartija tikai atļāva LTF. TF ideja tiešām tika padota no Maskavas, un to daudzi nezina. Avīzē «Moscow News» (Московские Новости) 1988.gada 6.martā jurists Boriss Kurašvili publicēja rakstu, kurā izteikta ideja organizēt PSRS Tautas fronti vai citādi nosauktu masu kustību pārbūves (perestroikas) atbalstīšanai. Acīmredzot Kurašvili šaubījās, vai Kompartija viena pati spēs veikt Gorbačova iecerēto pārbūvi. Es šo avīzi abonēju angļu valodas mācīšanās nolūkos. Izlasot šo rakstu, man kļuva skaidrs, ka tādu TF kā legālu organizāciju var mantot arī cīņai par Latvijas neatkarības atgūšanu, maskējoties ar pārbūves atbalstīšanu. (Tā arī notika.) Ar to arī izskaidrojams, kāpēc es aktīvi aģitēju organizēt LTF un kļuva par tās līderi Burtņiekos. Jau agrāk es regulāri klausījos Rietumu raidstacijas un, sākot no 1988.gada 25.marta, biju piedalījies visās demonstrācijās Rīgā. Biju iesaistījies Vides aizsardzības kluba darbībā, kur arī veicām politiskas aktivitātes. Pēc aicinājuma «Padomju Jaunatnē» es sāku aģitēt burtņieciešus organizēt TF atbalsta grupu. Šai lietā daudz palīdzēja dzejnieks Pēteris Zirnītis, atvedot jaunākās ziņas no Rīgas un uzturot sakarus ar iniciatīvas grupu Rīgā. P.Zirnītis noorganizēja burtņieciešu tikšanos ar daudziem populāriem cilvēkiem. Tā kā rajonā es viens no pirmajiem sāku šīs aktivitātes, piesaistīju VDK uzmanību. Mani bija ievērojuši Rīgā demonstrācijā kopā ar valmieriešiem, kuri nesa vēl neatļauto sarkanbaltsarkano karogu. Pie manis ieradās VDK darbinieks uz «konsultāciju par manu pēdējā laika sabiedrisko darbību». Viņu ierēģesēja demonstrācija Rīgā, jaundibināmās TF programma un tās dalībnieki. Es viņam neko neatklāju un pateicu, ka tad, kad viss būs gatavs, mēs iziesim atklātībā. Augustā pirmo reizi mēs, 15 cilvēki, sapulcējāmies Kalcenavu dzīvoklī un sastādījām grupas rīcības programmu. Tieši tad VDK darbinieks ieradās ambulancē, kur sākumā bija paredzēta mūsu tikšanās. Tikai pēdējā brīdī tā tika pārcelta. Es jau zināju, ka man seko. Uz oficiālo TF grupas dibināšanu septembrī bija ieradušies Kompartijas rajona komitejas darbinieki: R.Matīsa, K.Greīskalns un «Liesmas»

redaktore A.Lāce. Viņu attieksme bija labvēlīga, jo laikam bija no augšas saņemts norādījums netraucēt TF dibināšanu. Arī varas pārstāvji Burtņiekos - V.Smīrnovs un A.Židovs, pagāja malā un mūs netraucēja. Reizē ar TF dibināšanas aktivitātēm tika atjaunota Burtņieku luterāņu draudze. Visos LTF pasākumos piedalījās Burtņieku koris un vīru ansamblis. Tā bija dziesmotā revolūcija. Diemžēl pēc neatkarības atgūšanas koris izputēja un tikai pagājušajā gadā to izdevās atjaunot. Burtņieku grupa piedalījās visos LTF organizētajos pasākumos Burtņiekos, Valmierā, Rīgā. Zirgaudzētava atbalstīja TF, dodot transportu un telpas sapulču organizēšanai. Šogad aprit arī 10 gadi, kopš atjaunota 18.novembra svētku svinēšana Burtņiekos. LTF Burtņieku grupas Rīcības komitejā darbojās Dzintars Vītols, Edmunds Ozoliņš, Ilze Berklava, Zenta Skrastiņa un Uldis Millers. Pasākumu organizēšanā daudz palīdzēja R.Deičmanis, A.Kalcenavs, J.Amantovs, A.Senķāne u.c. Atzīstamu darbu grupas darbības iemūžināšanā veicis skolotājs Anatolijs Kindzulis, izgatavojot speciālu albumu par LTF un uzņemot notikumus videofilmās. Kopumā grupā bija iestājušies 178 dalībnieki.

Dzīve Latvijā šajos 10 gados ir stipri izmainījusies - mēs dzīvojam neatkarīgā valstī, kur varam brīvi izteikt savus uzskatus, brīvi kontaktēties ar ārzemniekiem. Mūsu ikdienā ienākusi rietumu tehnika, zeme atdota tās likumīgajiem īpašniekiem. Bet bez iegūtā esam arī zaudējuši to, kas sociālismā bija labs. Nesaprātīga bijusi lielsaimniecību likvidēšana un lielo uzņēmumu (kā VEF) sagraušana, atstājot daudzus cilvēkus bez darba. Notikusi sabiedrības stipra noslāņošanās - vienā polā ir neliels procents bagātņieku, bet tautas vairākuma dzīve vēl joprojām pārāk ilgi ir sliktāka kā padomju laikā. Par to liecina zemā bērnu dzimstība. Tautas grūtajam stāvoklim ir savi objektīvie cēloņi, bet galvenokārt vainojama pie varas nokļuvušo cilvēku rīcība. Pie tagadējā stāvokļa nav vainojama LTF. LTF savu uzdevumu izpildīja, atjaunojot neatkarīgu, demokrātisku Latvijas valsti un dodot tautai iespēju brīvās vēlēšanās izvēlēties savus vadītājus. Kā esam balsojuši, tā arī dzīvojam.

LTF Burtņieku grupas 10 gadu jubileju atzīmēsim 17.novembrī reizē ar Latvijas valsts 80.gadadienu.

Ā.Varoslavāns.

Burtnieku vidusskola uzvar konkursā!

Pagājušajā mācību gadā visās valsts skolās tika izsludināts projektu konkurss «Mūsdienu odiseja». Tajā bija jāpastāsta, kā pēc mūsu skolas skolēnu domām *Internet* varētu izmantot informācijas ieguvei, sakariem, līdzdalībai dažādos projektos un projektu veidošanā, kā radoši izmantot datorus mācībām visos mācību priekšmetos, programmēšanas apgūvē un pētniecisko darbu izstrādē. Balva par uzvaru šajā konkursā - datorklase un *Internet* pieslēgums.

Ilgu laiku konkursa sludinājums palika bez ievērības, jo laikam pār skolēniem varu guva skepse un neticība saviem spēkiem.

Tuvojoties pieteikumu iesniegšanas termiņa beigām, skolotāji - ārpusklases darba organizators, skolotājs Guntars Krūmiņš, informātikas skolotāja Indra Caune un skolas direktors Uldis Millers - uzrakstīja šo pieteikumu.

Paldies skolotājiem par atsaucību, aktivitāti un izdomu, jo tieši viņu pieteikums tika atzīts par radošu, interesantu un progresīvu starp apmēram 400 citu pieteikumu, ko apliecināja oktobra sākumā saņemtā vēstule, ar kuru arī jūs «BV» lasītāji, varat iepazīties, tāpat jūsu uzmanībai - konkursa pieteikums.

Pieteikums konkursam «Mūsdienu odiseja»

Trīs veidi, kā skolēni varētu izmantot datorus:

1. Mācībām praktiski visos mācību priekšmetos.
2. Programmēšanas iemaņu apgūvei, programmēšanai.
3. Darbam pie pētnieciskajiem darbiem, projektiem (izmantojot arī *Internet*).

Ko skola iegūs, ja tajā būs datorklase?

Gan skolēni, gan skolotāji varēs gūt iemaņas darbā ar datoru. Datori kļūs pieejami daudz plašākam interesentu pulkam nekā tas ir līdz šim. Līdz ar to īstenosies mūsdienu dzīves nepieciešamība ikvienam prast rīkoties ar datoru, izmantot to efektīvai informācijas ieguvei un apstrādei.

Patreiz skolas rīcībā ir 8 datori (viens 80286SX, pieci 80386SX un divi 80486SX ar 8MB un 16 MB RAM), kas ir nepieciešami informātikas apgūvei. Bez tam šos datorus skolēni izmanto zinātnisko darbu noformēšanai, ir interesentu pulciņš, kas nodarbojas ar programmēšanu, ir izveidotas datu bāzes par skolēniem, skolotājiem un tehniskajiem darbiniekiem, skolēni un skolotāji veido arī citas darbā nepieciešamas datu bāzes.

Izveidojot jaunu modernāku datorklasi, rodas iespēja ne tikai daudz produktīvāk mācīties informātikā, bet arī jaunā kvalitātē izmantot jau esošos datorus. Respektīvi, tie var būt ļoti noderīgi citos mācību priekšmetu kabinetos mācību procesa un informācijas ieguves optimizēšanai un dažādošanai, nepieciešamības gadījumā esot vienlīdz pieejami kā skolēnam, tā skolotājam. Vēl daudz vairāk izmantošanas iespējas var paplašināties, pieslēdzot šos datorus *Internet* tīklam. Tā izveidotā datorklase var kļūt par reālu bāzi tūlītējai iegūto datorzinību izmantošanai praksē pārējos mācību priekšmetos.

Jaunā klase dotu iespēju organizēt datorapmācību skolēniem, kuri to vēlas, jau no jaunākā skolas vecuma.

Būtu iespēja organizēt automatizētu zināšanu pārbaudi (testu veidā) dažādos mācību priekšmetos.

Laukos skola ir kultūras un sabiedriskās dzīves centrs. Jaunā datorklase dotu iespēju organizēt vecākiem un citiem interesentiem datorapmācības kursus. Bez tam lietpratēji, kam līdzekļi pagaidām neļauj iegādāties savus datorus, skolas datorus varētu izmantot konkrētu darbu veikšanai.

Trīs veidi, kā skolēni varētu izmantot *Internet*:

1. Ātrai visaptverošas, globālas informācijas ieguvei.
2. Ērtiem, operatīviem sakariem.
3. Dalībai dažādos projektos un savu projektu veidošanai.

Kā skolēni mācībās izmantos Internet?

Strauji mainās pasaule, mainās arī vērtības. Mūsdienās viena no lielākajām - informācija, prasme to iegūt un izmantot savā labā. Agrāk skolā svarīgi bija iemācīt noteiktu zināšanu kopumu. Šodien būtiskāk iemācīt skolēnus rīkoties ar milzīgo informācijas apjomu. Bet, lai ar informāciju rīkotos, pie tās vispirms ir jāpiekļūst. Iespēja piekļūt *Internetam* - milzīgas informācijas krātuves durvju atvēršana. Nepietiek atvērt, skolēnam jābūt gatavam iet pa šīs krātuves gaitenītiem, atrast taisnākos ceļus, paņemt nepieciešamo un netērēt laiku ap nevajadzīgo. Svarīgi ir ne tikai prast paņemt, svarīgi ir prast par sevi pastāstīt, popularizēt savas idejas un rast domubiedrus (mājas lapas, E - pasts).

Pieejamība *Internetam* rada iespēju katram darboties sev interesējošā sfērā, bet mūsu skolai un skolēniem ir sevišķi būtiski varētu būt divi darbības virzieni:

1. Mūsu vidusskola atrodas pie Burtnieku ezera Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā. Skolas mērogā ir sākti vairāki ar dabas aizsardzību un pētišanu saistīti projekti (par dižkokiem, akmeņiem, stārķiem, tūrismu). *Internet* - tā ir iespēja par uzsākto darbu informēt un iesaistīt tajā citu skolu skolēnus, kā arī pievērst pārējās sabiedrības uzmanību. Ar *Internet* palīdzību ceram iesaistīties jau esošos līdzīga rakstura projektos.

2. Jau trīs gadus mūs vieno draudzība ar Kristiendāles skolu Zviedrijas pilsētā Stenugsundā. Viens no mūsu sadarbības virzieniem ir apmaiņa ar projektiem, kurus izstrādā vienā no skolām un prezentē otrā. Piemēram, zviedru projekts - «Mēs savā pilsētā», mūsu projekti - «Burtnieks», «Latviskie Ziemassvētki». Ir iecerēti kopīgi ar ekoloģiju saistīti projekti, kā arī projekti atsevišķos mācību priekšmetos, kuru realizāciju apgrūtinā sarežģītā, lēnā informācijas apmaiņa. To visu būtiski uzlabotu iespēja par saziņas līdzekli izmantot *Internetu*.

Bez minētajiem darbības virzieniem *Internet* skolēniem dos iespēju stundās gūt informāciju, sākot ar pavisam vienkāršiem praktiskās dabas jautājumiem un beidzot, piemēram, ar Oksfordas zinātnes vēstures muzeja mājas lapas izmantošanu, gatavojoties kontroldarbam optikā, tādējādi satriecot skolotāju ar savām necerēti plašajām zināšanām.

Uldim Milleram
Burtnieku Ausekļa vidusskola
Burtnieku pag.
Burtnieki
LV - 4206

Rīgā, 1998.gada 5.oktobrī.

Cienījamie konkursa «Mūsdienu odiseja» dalībnieki!

Lattelekom, Hewlett Packard, Fortech, Tilde, Apollo, Komerccentrs Dati grupa un Sim.S.S. ļoti rūpīgi iepazīnās ar jūsu skolas pieteikumu.

Jūsu idejas, kā izmantot datorus un *Internet* skolas darbā, ir ļoti radošas un interesantas. Mēs patiesi priecājamies, ka Latvijas skolās strādā un mācās tik daudz progresīvu cilvēku, kas spēj radoši domāt.

Man ir tas gods paziņot, ka jūsu skola tika atzīta par vienu no uzvarētājām. Datorklase un *Internet* pieslēgums tiks ierīkoti līdz šā gada beigām. Par konkrētu datumu jūs informēs sīkāk.

Konkursa rīkotāji pateicas par jūsu līdzdalību konkursā, cerot, ka jūsu cīņas spars neapsīks arī turpmākajos konkursos.

Mūsdienu odiseja ir iecerējusi arī turpmāk veltīt uzmanību izglītības iestāžu datorizācijas jautājumiem Latvijā. Mēs aicinām jūs uz sadarbību! Ja jums ir interesantas idejas par to, kā Latvijas komercuzņēmumi varētu palīdzēt mācību iestādēm, lūdzu sūtiet tās projektam *Mūsdienu odiseja*.

Novēlam jums veiksmīgu 1998./99. mācību gadu!

Ar cieņu,
Mārtiņš Lācis
Projekta *Mūsdienu odiseja* vadītājs

Cāļus skaita rudenī

63. Burtnieku mazpulks atgriezās no Vidzemes ražas skates. Tā notika Smiltēnē, to vadīja Valkas Jauniešu centrs. Skatē piedalījāmie kopā ar Naukšēnu mazpulku, tātad 2 no rajona. Turpretī Valkas rajonu pārstāvēja 8 mazpulki.

Mazpulcēniem bija jāiekārto sava izstāde, jāaizstāv pētnieciskais darbs. Burtnieku mazpulcēni turējās dūšīgi. Darbus vērtēja lauksaimnieki, speciālisti, kas katru mazpulcēnu izprašāja siki jo siki.

- Zanda Kļaviņa parādīja izstādē «Mini zoodārzu» dzīvoklī. Zanda ļoti interesanti pastāstīja par saviem dzīvniekiem: suni Terīti, kaķi Petrīni, akvārija zivīm un bruņurupučiem. Meitene bija droša, sirsnīga un vērtētājos izsauca īpašas simpātijas. Viņa daudz strādāja ar literatūru, apmeklēja bibliotēkas, lai labi uzrakstītu pētniecisko darbu.

- Tālis Grīnbergs - īsts amatniecības meistars. Izstādē varēja vērot daudzveidīgus pītos grozus, paplātes, puķu ieliktnus. Tālis mazpulka izstādē piedalās jau trešo reizi, darbu veica pilnīgi patstāvīgi. Vērtētāji priecājās par skaistajiem darbiņiem un prasmi loģiski, saprotami izskaidrot, kā to veic.

- Marta Caune darbojas kartupeļu audzēšanā. Izstādē varēja iepazīties ar kartupeļu šķirnēm, ko viņai šādā izstādē iepriekšējā gadā uzdāvināja Agronomu biedrība. Martai ir šādas šķirnes: `Madara`, `Sante`, `Impala`. Arī Marta ir patstāvīga meitene ar savām domām, darbus prot veikt pati. Prot aizstāvēt savas izvirzītās prasības. Vērtētājiem Marta patika, jo viņa ir domājoša un zinoša savā pētnieciskajā darbā.

- Inga Vasiļevska pirmo reizi piedalījās izstādē. Viņa nodarbojas ar cūkkopību, un pašlaik viņas aprūpē ir cūciņa Mohikānis. Meitene sirsnīga, aktīva, labi iekārtoja savu stendu, daudz lasīja literatūru, centās visu izzināt. Cīnījās, lai varētu atbildēt uz visiem komisijas uzdotajiem jautājumiem.

Otrajā dienā mazpulcēni varēja brīvprātīgi piedalīties piecīņā. Mūsu mazpulcēni visi cīnījās un ieguva balvas. Bija jāpiedalās 5 sacensību veidos:

1. Lopkopībā - 10 testa jautājumi.
2. Medicīnā - arī tests.
3. Pēc melnbaltiem attēliem jānosaka 15 ziedoši augi.
4. Krustvārdu mīkla par mazpulka organizāciju.
5. Mešana mērķī.

Protams, visi gaidījām noslēgumu. Visi mazpulcēni saņēma Atzinības un dāvanas. Mums visiem liels pārsteigums bija tad, kad ieraudzījām pie zāles durvīm Burtnieku pagasta «veci» Uldi Mārtiņsonu. Viņš mūs iepriecināja ar vērtīgām balvām, interesējās par rezultātiem, apskatīja izstādi. Pēc pasākuma Uldis Mārtiņsons visus mazpulcēnus aizvīzināja uz mājām, jo dzīvojam dažādās pagasta vietās, un kastes, somas - smagas. Izsakām pateicību Uldim Mārtiņsonam un deputātiem par atbalstu un atsaucību mazpulka darbā.

Priecājos arī par rajona domi, kas iedeva transportu mūsu aizvešanai kopā ar Naukšēnu mazpulku, liels paldies!

Paldies skolotājiem, vecākiem, kas izprot mazpulka darbību un atbalsta to.

Edīte Cara, mazpulka vadītāja.

10.novembris - Mārtiņa diena

Ja Mārtiņa diena ir jauka un skaidra, tad ziemā būs liels sals.

Ja Mārtiņa diena miļļaina, tad ziema būs silta.

Ja Mārtiņa dienā sniegs uz jumtiem, būs gara ziema.

Ja Mārtiņa dienā sarma kokos, būs daudz dārza augļu.

Kad ap Mārtiņiem kokos un krūmos redzamas zaļas lapas, tad nākamā gadā ap Vasaras svētkiem būs maz zaļu lapu.

Ja Mārtiņa dienu zosis iet pa ledu, tad Ziemassvētkos viņas peldēs pa ūdeni.

Ja zosis Mārtiņos pa dubļiem staigā, tad Lieldienās pa ledu.

15.novembris - Katrīnas diena

Ja Katrīnās list, tad pa Ziemassvētkiem silts un melns.

Kad Katrīnas dienā laiks kūst, tad ziema būs silta.

Ja Katrīnas dienā laiks salst, tad visa ziema būs auksta.

Zentas padomi

«Vēl mazdrusiņ, tad izdarīsim savam dārziņam pēdējo pakalpojumu; lai paiet viena otra rudens salniņa, tad noklāsim visu ar zaļajām skuļām, pielieksim rozes, pierausīsim pie to kakliņiem zemi, uzliksim virsū smaržīgus egļu zarus - un ar labu nakti! Parasti mēs ar šīm skuļām apsedzam arī vēl ko citu, teiksim, kabatas nazi vai pīpi, bet pavasarī, noņemot skuļas, to visu atkal atrodam.»

(K. Čapeks. «Dārzkopja gads»)

- Kāpostu skābēšana jāveic no 1. līdz 4. novembrim.
- Rožu iezīmošana:
  - 1) apgriez nenobriedušos dzinumus,
  - 2) noplūc zaļās lapas,
  - 3) pieliec, ja vajag,
  - 4) sedz - pierausot uz saknēm zemi,
  - 5) uzliek skuļas,
  - 6) var pārklāt ar ruberoīdu, tad gan skuļām jābūt ļoti sausām.
- Apgriez vīnogas, pieliec un piesedz ar skuļām.
- Puķu dobes vēlams notīrīt un piesegt ar kūdru vai kompostu.
- Savāc lapas un kompostē tās.
- Augļukokiem izgriez sausos zarus, var nokaļķot stumbrus.
- Pēdējais laiks stādīt ābeles, bumbieres, plūmes, tikai saknes jāpiesedz ar kompostu, kūdru vai lapām un stumbrs jāietin maisu papīrā, stikla šķiedrā vai skuļās.
- Vēl oktobra beigās var stādīt arī izturīgākos dekoratīvos stādus, bet par to jākonsultējas atsevišķi.
- Nosedz dobes tulpēm, hiacintēm, narcisēm, lilijām, jo pilādži sola bargu ziemu.

Lai Jums veicas ziemu sagaidīt bez bažām par Jūsu pieradinātajiem augiem!

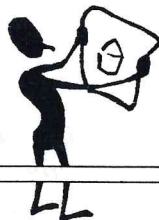
Ja tev pazudusi oma,
Līdzēt var te bārs «Pie Toma».
Kafiju ja padzersi -
Pricīgāks tad paliksi.

Bet, ja sasirgusi māga,
Ej uz kafejnīcu «Sāga».
Baudīt maltīti varēsi tu
Tavam horoskopam domātu.

Tad, kad ezers miglā tīts,
Apstājies pie bāra «Rīts».
Kamīnzālē pasildies,
Pricājies un stiprinies.

Bet, ja gribēsi mūspusē,
Ilgāk uzkavēties te,
Ķīmenes māja «Ēnksāre»
Ņems Tevi pilnā aprūpē.

Skaidrite Miza

REKLĀMA
SLUDINĀJUMI

14.novembrī pl. 22 ⁰⁰ BKN DISKOTĒKA «REĀLS» kopā ar Olgu Rajecku un Aigaru Grāveru.	21.novembrī pl.22 ⁰⁰ BKN GRUPA «PAMATINSTINKTS».	27.novembrī kafejnīcā «Sāga» SKORPIONU BALLE.
5.decembrī pl.22 ⁰⁰ BKN GRUPA «TRANZĪTS».	18.decembrī kafejnīcā «Sāga» STRĒLNIĒKU BALLE.	19.decembrī pl.22 ⁰⁰ BKN GRUPA «100.DEBIJA» UN «MIXSERI».

Burtnieku vidusskola IZSAKA PATEICĪBU Patērētāju biedrības 63.veikala vadītājai Marijai Ivanovai par istabas augu dāvinājumu skolai.	Burtnieku doktorātā katru darbdienu no pl.8 ⁰⁰ līdz 11 ⁰⁰ APMEKLĒTĀJUS PIENĒM daktere Maija Zālite. Doktorātā var pieteikties uz austriešu vakcīnu (Ls 7.80) PRET ĒRČU ENCEFALĪTU.
Cien. bijušie un esošie kultūras nama pašdarbnieki! Ja pie Jums atrodas deju kolektīva vai kora tērps,lūdzu to steidzami atnest uz kultūras namu! KN vadītāja Lolita Kaimiņa.	Līdz 1.decembrim Burtnieku doktorātā lūdzam ierasties tos Burtnieku pagasta iedzīvotājus, kas vēlas pierēģistrēties pie dakteres M.Zālītes. Līdzī jāņem pase. Informācija pa tel. 56442.
SIA «Zirgaudzētava Burtnieki» DEGVIELAS NOLIKTAVĀ TIRGO DEGVIELU: DD - Ls 0.23 Vairumā:DD - Ls 0.205 A-95E - Ls 0,30 A-95E - Ls 0.27 A-76 - Ls 0.28 A-76 - Ls 0.25	«Nāk rudentiņš, būs barga ziema...» ...tāpēc iegriezieties Burtnieku centra bibliotēkā, jo te Jūs varat apskatīt un iegādāties RAKSTAINUS CIMDUS UN SILTAS ZEĶES.